

στον παρονομαστή της αναλογίας εκπτώσεως, αυτό έχει ως συνέπεια τον περιορισμό του δικαιώματος της αναλογίας εκπτώσεως του υποκειμένου στον φόρο που λαμβάνει την επιδότηση, αυτή θα βαρύνεται με ΦΠΑ δύο φορές. Παρ' ότι το άρθρο 19 προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιλαμβάνουν στην αναλογία εκπτώσεως προς τους μικτώς υποκειμένους στον φόρο τις επιδοτήσεις που δεν αποτελούν μέρος της φορολογητέας βάσεως, η εξαίρεση αυτή στη μέθοδο του «κανονικού» υπολογισμού είναι εργαλείο που διαθέτει ο εθνικός νομοθέτης για την αποφυγή του φαινομένου να επιτυγχάνουν επιστροφή του ΦΠΑ «καθ' ἑξιν» επιδοτούμενες επιχειρήσεις, ασκώντας συμβολικά μία δραστηριότητα προκειμένου να αποκτήσουν την ιδιότητα του υποκειμένου στον φόρο. Η διάταξη, όμως, αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Εξάλλου, είναι προφανές ότι, συμπεριλαμβάνοντας τις επιδοτήσεις στην αναλογία, περιορίζεται το δικαίωμα εκπτώσεως των μικτώς υποκειμένων στον φόρο, ενώ δεν μπορεί να γίνει το ίδιο σε σχέση με τους πλήρως υποκειμένους στον φόρο. Πρόκειται για κανόνα θεσπιζόμενο κατά διακριτική ευχέρεια και τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν τις λεπτομέρειές του, πάντοτε στα πλαίσια του σεβασμού του συνόλου των κανόνων και βασικών αρχών της έκτης οδηγίας, η οποία περιλαμβάνει άλλες διατάξεις προς αποφυγή των εκπτώσεων που θεωρούνται καταχρηστικές.

- 2) Θέσπιση ειδικού κανόνα που περιορίζει το δικαίωμα εκπτώσεως του ΦΠΑ που αναλογεί στην αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, χρηματοδοτούμενων εν όλω ή εν μέρει από επιδοτήσεις (άρθρο 104, παρ. 2, δεύτερη περίοδος, του ισπανικού νόμου περί ΦΠΑ).

Ο ειδικός αυτός κανόνας, σύμφωνα με τον οποίο οι χορηγηθείσες επιδοτήσεις για τη χρηματοδότηση της αγοράς ορισμένων αγαθών ή υπηρεσιών δεν επιφέρουν εφαρμογή της αναλογίας και δεν περιλαμβάνονται στον παρονομαστή αυτής, αλλά περιορίζουν το δικαίωμα εκπτώσεως του καταβληθέντος ΦΠΑ κατά το μέρος που αναλογεί στο μέρος του τιμήματος του αγαθού ή της υπηρεσίας που χρηματοδοτήθηκε από την επιδότηση, είναι ασύμβατος με την έκτη οδηγία. Πράγματι, η ισπανική διάταξη δημιουργεί περιορισμό του δικαιώματος εκπτώσεως για τους πλήρως υποκειμένους στον φόρο που δεν προβλέπεται από τις αρχές της οδηγίας. Όσον αφορά δε τους μικτώς υποκειμένους στον φόρο, ο μόνος δυνατός περιορισμός, σύμφωνα με την οδηγία, είναι να συμπεριλαμβάνονται οι επιδοτήσεις στον παρονομαστή της αναλογίας εκπτώσεως. Ο ΦΠΑ που έχει καταβάλει ένας υποκειμένος στον φόρο για ορισμένο αγαθό ή υπηρεσία εκπίπτει πάντοτε, σύμφωνα με τους κανόνες δικαίου περί εκπτώσεως που προβλέπονται στην οδηγία, και, για τον σκοπό αυτόν, η πηγή της χρηματοδότησεως ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας δεν ασκεί καμιά επιρροή. Τα κράτη μέλη διαθέτουν μόνο μία δυνατότητα να λαμβάνουν υπόψη τις επιδοτήσεις που δεν περιλαμβάνονται στην τιμή των δραστηριοτήτων, με το να τις συμπεριλαμβάνουν ή όχι στην αναλογία εκπτώσεως, αποκλειστικά και μόνον εάν ο υποκειμένος στον φόρο διενεργεί συγχρόνως πράξεις φορολογούμενες και πράξεις απαλλασσόμενες. Πρόκειται για κανόνα θεσπιζόμενο κατά διακριτική ευχέρεια και τα

κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν τις λεπτομέρειές του, πάντοτε στα πλαίσια του σεβασμού του συνόλου των κανόνων και βασικών αρχών της έκτης οδηγίας.

Η ισπανική κανονιστική ρύθμιση αποτελεί παραβίαση της βασικής αρχής του δικαίου περί εκπτώσεως του ΦΠΑ, αναγνωρισμένης από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι είναι ειδικός κανόνας που δεν έχει νομικό έρεισμα στην οδηγία, εφαρμόζεται σε όλους τους υποκειμένους στον φόρο που λαμβάνουν επιδοτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των πλήρως υποκειμένων στον φόρο, και, ακόμη και αν εφαρμοστεί στους μικτώς υποκειμένους στον φόρο, μπορεί να αποδειχθεί σε ορισμένες περιπτώσεις λιγότερο ευνοϊκή απ' ό,τι η δυνατότητα που προβλέπεται στο άρθρο 19 της οδηγίας.

(1) EE L 145 της 13.6.1977, σ. 1 (ειδ. έκδ.: 09/001, σ. 49).

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia — Sezione staccata di Brescia — με διάταξη της 8ης Οκτωβρίου 2002, της 17ης Δεκεμβρίου 2002 και της 14ης Φεβρουαρίου 2003, στην υπόθεση Consorzio Aziende Metano — CO.NA.ME. κατά Comune di Gingia de' Botti, προσεπικαλούμενης της Padania Acque SpA.

(Υπόθεση C-231/03)

(2003/C 226/05)

Με διάταξη της 8ης Οκτωβρίου 2002, της 17ης Δεκεμβρίου 2002 και της 14ης Φεβρουαρίου 2003, η οποία περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 28 Μαΐου 2003, το Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia — Sezione staccata di Brescia —, στο πλαίσιο της διαφοράς μεταξύ Consorzio Aziende Metano — CO.NA.ME. και Comune di Gingia de' Botti, προσεπικαλούμενης της Padania Acque SpA, που εκκρεμεί ενώπιόν του, ζητεί από το Δικαστήριο την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί του εξής ερωτήματος:

Εμποδίζουν τα άρθρα 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 81 ΕΚ —καθ' όσον απαγορεύουν τους περιορισμούς της ελευθερίας εγκαταστάσεως των υπηκόων ενός κράτους μέλους στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Κοινότητας όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών, καθώς και κάθε εμπορική ή εταιρική πρακτική άγουσα στην παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης— την απ' ευθείας, ήτοι χωρίς δημοσίευση διαγωνισμού, ανάθεση της διαχειρίσεως της δημοσίας υπηρεσίας διανομής φωταερίου σε εταιρίες, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν Δήμοι, όταν η συμμετοχή τους αυτή ουδόλως αρκεί για να τους εξασφαλίσει άμεσο έλεγχο επί της εν λόγω διαχειρίσεως; Πρέπει, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι, σε μια περίπτωση, όπως η επίδικη, όπου η συμμετοχή του Δήμου ανέρχεται σε 0,97 %, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αυτεπιστασίας;